

A VILÁGHÁLÓ ÁLDÁSAI, KÍSÉRTÉSEI ÉS BUKTATÓI

Tóbiás Attila, 2012 – NyEMRLSZ – Hittudományi Tanácskozás, Felsőőr

Bevezető

Egyes szám első személyben fogalmazok majd gyakran az előadásomban, már csak azért is, mert legtöbbször saját tapasztalataimat tárom elétek.

Az Internetről, magyarul (ha még létezik e szó) világhálóról szeretnék beszélni, de nem a számítógépes, programozó szemszögéből, mert bár az is érdekes lenne, mégsem ez a mai témánk.

Arról szeretnék néhány szót szólni, hogy mint felhasználónak milyen előnyökkel szolgál az internet, mi az, ami jó benne, mi az, ami kevésbé, ahogyan a cím is mondja (.... buktatói), s mindezt konkrétan, mit jelent az internet a keresztyén embernek, mit jelent, jelenthet a lelkigondozónak, vagyis nekünk egyen-egyenként és mint szolgálatnak egyaránt.

Amiről néhány évvel ezelőtt még azt gondolták sokan, hogy néhány beavatott ember kiváltsága, ma már világszerte elterjed, napjában több alkalommal is használt valami, amiről a vélemények ma talán még inkább megoszlanak. Tény és való, hogy ma már szinte elkerülhetetlen, hogy valamilyen szinten ne tudjuk kezelni. Minden magára adó cégnek van weboldala, ahol reklámozza magát és termékeit. Minden magára adó szervezetnek van weboldala, ahol világgá kürtöli szolgáltatásait. És ma már minden egyháznak is van weboldala, mert a világ jelenlegi állása szerint ez az a fórum, ahol a legtöbb emberrel kerülhetünk kapcsolatba a legkisebb erőfeszítés mellett. S ha szűkítjük a kört a fiatalokra, akkor bátran kijelenthetjük, hogy az internet az egyetlen eszköze a médiának, ahol megszólíthatjuk őket. S ahol ők is hozzászólhatnak dolgokhoz. S itt kezd az egész érdekessé, gyakran veszélyessé válni.

Szép dolog, a szabadság, s az internet azt 100%-osan szemlélteti. De legalább annyit árthat, mint amennyit használhat, ha nem megfelelően használjuk (aktívan és passzívan egyaránt). S e két dolgot már az elején szétválasztanám, mégpedig azt, hogy mint korábban a rádiózás és televíziózás fénykorában, csak passzív hallgatói voltunk mindannak a jónak és rossznak, amit elének tártak. Vagy a kor technikáját kihasználva - immár aktívan - bele is szólunk, véleményünkkel alakítjuk ezt az ún. közmédiát, amelyből mindannyian részesülünk, ki így, ki úgy.

Gyakran eszembe jut nagymamám (s rajta keresztül az idősebb generáció), akik még abban a korban nőttek fel, amikor, ha az újság megírt valamit, az úgy volt igaz, s később a televízió, ha hirt adott egy eseményről, azt képekkel is alátámasztva igaznak fogadták el. Ők azok, akik ma leginkább össze vannak zavarva, akik elbizonytalanodnak, ha egy olvasott, látott tudósításról, nagyon rövid idő alatt kiderül, hogy csak téves híresztelés, esetleg pletyka volt az egész. Hisz ez az, ami az ő neveltetésüktől, szocializálódásuktól teljesen idegen. S egyben ez az, amibe a mai fiatalok belenőnek, s már semmi furcsa érzésük nincs e tekintetben. Mármint, hogy amit olvasok, amit hallok, sőt, amit látok, az nem feltétlenül igaz.

Az internet szabadságának ez az első hátulütője, s egyben lehetősége is, hogy bárki bármit mondhat, leírhat. A másik ennél sokkal komolyabb buktatója az az internetes bűnözés, melynek számtalan műfajára nem szeretnék kitérni, nem is kapcsolódik szorosan a témánkhoz, talán csak a személyes adatok terén, de erre később még kitérek.

A mi dolgunk, amennyiben ebben a játéknak régóta nem nevezhető médiában az, hogy amit mi a nagy nyilvánosság elé tárunk, az igazán hiteles legyen. Sőt ezen túllépve legyen az a mi szellemünk, lelkünk, tudásunk és hitünk erősítésére és építésére.

Sajnos az internetre is érvényes az, ami minden más emberi találmányra, hogy még ha jobb esetben tisztességes célokkal, nemes eszmékkal indult is, az évek alatt beszűrül, s nagyon sokan visszaélnék vele. Ezért elengedhetetlen az, hogy egy ún. szűrőn keresztül olvassuk, nézzük az internet ezerféle tartalmát. Kizárva azt, ami haszontalan, ami hamis, ami csak összezavar (sokszor szándékosan). S megtaláljuk a benne rejlő hasznos információkat, melyek nagyon sokszor már-már kincset érnek a rátaláló számára.

Mielőtt rátérnék az internet nyújtotta konkrét felületekre, még az dologra hadd hívjam fel a figyelmeteket, mert többen is panaszkodnak, hogy az internet névtelenné, személytelenné válik. Azt viszont ne felejtsük el, hogy mint minden más emberi kapcsolat, az internet is annyira személyes, vagy személytelen, mint amilyenné mi magunk tesszük.

Persze nyilván vannak olyan problémák, gondok, amelyeket először névtelenül szeretnének megbeszélni az érintettek, s erre nagyszerű lehetőség az internet számos felülete.

Felhasználási eszközök

Email

Az email vagy (elektronikus levél, drótposta) a legősibb formája az internet felhasználásának. Egyszerű, gyors és kényelmes. Nem kell többé megfelelő papírt keresni, amire a másoknak szánt gondolatainkat leírjuk, nem kell újra sem írni a levelet, ha az oldal végén valamit elrontunk. Nincs postaköltség, s reménység szerint a „postás” sem keveri el a küldeményünket. S talán, ami ebben a felpörgött világban a legfontosabb, hogy pillanatok alatt célba is ér. A levelek tárolására sem kell többé külön szekrényt kijelölnünk a lakásunkban. Szolgáltatunk ill. a lekigondozás esetében az emailben a figyelem áttevéődik a fizikai személyről a levél tartalmára. És sokszor az anonimitás biztonságérzete oldja a gátlásokat, elősegítve az őszinteséget, és azt, hogy az író felszabadultan a tényleges problémáról beszéljen. Természetesen az anonimitás korábban említett hátrányokkal is járhat.

Egy biztos: a virtuális világ sajátos közeget nyújt a lelkigondozás számára. Ez a közeg alapjaiban eltér a hétköznapi életünktől, ennek következtében sok szabály is másképpen működik, mint megszoktuk. Ez pedig speciális felkészülést igényel.

Levelezőlisták

Szervezetek, cégek reklámirodák előszeretettel használnak levelezőlistákat. Ezeknek két formája van, az egyik, ahol egy adott személy ad tudtára a listatagoknak információkat, ők pedig csak passzív olvasói a leveleknek. A másik pedig, amikor minden egyes listatag hozzászólhat, s véleményüket a többiek is olvashatják. A levelezőlistákra szabadon (esetekben valamilyen pénzösszeg ellenében) fel- ill. le- is lehet iratkozni.

Szolgáltatunk a levelezőlisták mindkét fajtájával rendelkezik. A második (interaktív) fajtájából kettővel is, az egyiket a tagok és érdeklődők részére, másikat Szolgáltatunk elnöksége részére hoztuk létre.

Weboldalak

Weboldalak, avagy honlapok böngészése teszik ki az internet forgalmának kb. a felét. (a másik felét az emailek, ill. a file-megosztó oldalokról le- ill. feltöltött állományok alkotják)

Amint korábban említettem, minden szervezetnek, cégnek, egyháznak, sőt tovább menve nagyon sok közéleti személynek, de magánembernek is van weboldala. Gyakran mondogatják, hogy ami, vagy aki nincs az interneten az nem is létezik. Ebben bizony van némi gyakorlati igazság.

Talán néhány példát hadd említsek ezek személtetésére: Elromlik a vízcsap a lakásunkban, vagy a hűtőszekrény és szerelőt kell hívni, mi az, hol keressük a telefonszámát, vesszük a telefonkönyvet, vagy odaülünk a számítógéphez, és válogatunk akár referenciák alapján? Vagy ha kirándulni szeretnénk, megnézni egy ismeretlen helyet, talán végigjárjuk az összes utazási irodát, ami a városunkban található, vagy megnézzük az internetes kínálataikat?

Sőt legyünk egészen konkrétak, magunkra vonatkoztatva:

A lelkipozítás is kivándorolt az egyházak falai közül, az emberek a problémáik megoldása érdekében legelőször az internethez fordulnak, ez tény. Az emberek oda viszik házassági és partnerkapcsolati problémáikat, a gyereknevelés kérdéseit, oda fordulnak a válságaik idején vagy spirituális vágyaikkal. Ezért nagy áldás, s egyben kihívás is az internet a mi számunka.

S amikor saját weboldalunkat építgetjük, nyitott szemmel kell járnunk, vagyis figyelmeseknek kell lennünk, meg kell éreznünk, mit keresnek az emberek, vagy mire vágnak. Eközben biztosítanunk kell egy olyan „helyet”, ami állandó, ahová időről-időre visszatérhetnek a keresők a folyton alakuló és változó internet világában. Mert ösztönösen keressük, ami állandó, és tesszük azt, ami egyszerűbb. Vegyünk néhány konkrét, ránk is vonatkozó példát:

Van néhány hitbeli kérdésem: kihez fordulok legelőször? A lelkészemhez, vagy az internethez? Vagy eszembe jutott egy régen tanult ige, de nem tudom megtalálni a Bibliámban (de az is lehet, hogy a magát a Bibliámat sem találom), de szeretném tudni, hogy pontosan honnan van, akkor beütöm valamelyik internetes keresőbe.

Vagy ha szeretnék választ kapni különfél kérdéseimre, akkor ott vannak az internetes fórumok.

Fórumok

Az fórumok, azon felülete az internetnek, ahol (általában regisztráció után) hozzászólhatunk témákhoz, válaszolhatunk mások kérdéseire, esetleg saját, új témákat is elindíthatunk. A „társalgásokat” közben minden fórumtag olvashatja.

Blog

Ennek leegyszerűsített formája a Blog, ahol általában egy konkrét személy ír, s néhányan hozzászólnak a szerző írásaihoz.

Közösségi oldalak

S végezetül talán az internetes felhasználás legnagyobb vívmánya a közösségi oldalak, avagy *Social Networks*. Csak a legismertebbeket említeném: **Facebook, IWIW, Twitter**, s a feltörekvő **Google+**. A legnagyobb ezek közül a Facebook, ezért ezt venném a szemléltetés alapjául.

Ma már nem titok egyikünk előtt sem, mit jelent az a kifejezés, hogy közösségi oldalak. Arról viszont beszélnünk kell, hogy mennyi tévhit kering e téma körül.

Vannak, akik azt mondják, hogy nem használják, ezeket az oldalakat mondván, hogy sok veszéllyel jár(hat). Mások előszeretettel használják és használják ki a kor adta lehetőségeket.

Sokan és sokat szidalmaznak a közösségi oldalakat amiatt, hogy mindent elárulnak rólunk, pedig – ne felejtjük – csak annyit árulnak el, amennyit mi magunk megosztunk.

Számos funkció áll rendelkezésünkre adatvédelmi szempontból mondjuk a Facebookon.

Tény, hogy a Facebook célja mindig is az maradt, hogy az információ háborítatlanul menjen keresztül a rendszeren, s minél több ember, minél több időt töltsön az oldalaikon. Külső nyomásra azonban a Facebook fejlesztő, megadták a lehetőséget a felhasználóknak arra is, hogy kicsit elrejtsek az arcukat, s megválogassák, hogy mit és kinek adjanak közre. Vagyis ismerőseink számára különböző listákat hozhatunk létre, a profilunkba feltöltött információkat ill. fotókat ezek után szűrővel csak a konkrét listán szereplő ismerőseinkkel oszthatjuk meg. Ez az első lépés a közösségi hálózat tudatos felhasználása felé.

Néhány hete immár a Facebookon, illetve a Twitteren is jelen van Szolgálatunk, egyelőre „ismerkedő” fázisban.

DIA-4 – nyemrlsz.newlights.info - Címoldal

DIA-5 – nyemrlsz.newlights.info - Statisztika

Van-e jövőképünk?

A tapasztalatok szerint az emberek és szervezetek nagy részének nincsen elképzelése arról, milyen jövőt tart reálisnak. Annál is inkább fontos, hogy mi a magunk szolgálatával utat tudjunk mutatni az embereknek a lelki kérdéseken túl is.

Zárszó

Nem vagyok az Internet ellensége. Nagyon nagy lehetőséget látok benne. Nap, mint nap kapcsolatban állok vele, és bizony sokkal nehezebb dolgom lenne, ha nem állna rendelkezésemre. Úgy gondolom, hogy az Internet se nem jó, se nem rossz, hanem olyan, amilyenné tesszük. Egy valamilyen cél érdekében létrejött eszköz.

Élni kell azzal a lehetőséggel, amely az internet párbeszédese jellegéből adódik, azaz kétoldalúvá kell formálni a kapcsolatot - méghozzá olyan területen, ahol a kereszténységnek **valóban lényeges mondanivalója** van. A lelkigondozás megfelelő terepet kínál erre.

Az sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy éppen azt a réteget lehet interneten keresztül elérni, amelyet az egyház egyébként nem tud megszólítani. Ez nagyjából a 30-50 év közötti korosztályt jelenti, akik ugyan részt vettek valamikor a hitoktatásokon, de később elszakadtak az egyháztól, s csak egy-egy krízishelyzet készíteti őket arra, hogy újra felvegyék a kapcsolatot valamelyik lelkésszel. Ennek pedig sok ember számára a legegyszerűbb formája az internet és az elektronikus levél.

Ilyen az internet, sok mindent nyújt, és egyben ez által sok mindentől megfoszt.

Legyen előttünk az ige minden időben az 1 Tesszalonika 5:21-22-ből:

**„Mindent megpróbáljatok;
a mi jó, azt megtartsátok!
Mindentől, a mi gonosznak látszik,
őrizkedjete!”**